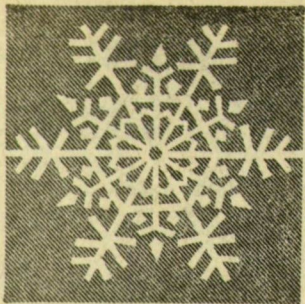

Gyarapszik gyógyviz- kincsünk

Hazánkban 1866-ban fúrta első termálkútunkat Harkányföldön Zsigmondy Vilmos. Azóta gyógyvízkútjaink listája 1957-ig bezárólag 175-re bővült. A legutóbbi évtizedben pedig különösen meggyorsult a feltáró munka: 1958-tól 1967 végéig 153 új fúrás gazdagított ásványgyógyvízkincsünket. Ezzel még jobban megerősítettük vezető helyünket a gyógyvízbirtokos országok között. Az újonnan megismert hévízkészlet jellemzőit tárta fel dr. Papp Szilárdnak az Országos Gyógyfürdőügyi Igazgatóság tájékoztatójában legutóbb megjelent tanulmánya.

A legnagyobb mélységből — 2555 méterről — a mindszenti Tiszavirág Tsz új kútja hozza fel a vizet, mégpedig percenként 1100 liter, 96,5 fokos hőmérsékleten. A legnagyobb vízhozammal egy új miskolci kút dicsekedhetik, amelyből percenként 4700 liter tört a felszínre. A hőmérséklet tekintetében a szentesi Új Barázda Tsz kútja áll az élen kerek 100 fokos hőmérséklettel. A kút mélysége 2193 méter, hozama percenként 1700 liter.

Mindhárom maxi-rekorddal szemben egyetlen mini-rekord áll. A fertőrákosi új kút mindössze 41 méteres mélységből percenként csak 20 litert termel, s annak a hőmérséklete sem haladja meg a 11 fokot. Klorid-tartalom szempontjából viszont a harmadik helyen áll az új kutak között.

Összetételénél fogva legértékesebb vizünk ma már a rábasömjéni új kúté. Minden literre 44,7 gramm oldott sóhoz fel 1943,6 méteres mélységből, hozama pedig percenként 1400 liter 89 fokos víz. Igen sok értékes vegyi anyagot — kloridot, brómot, jódot, fluoridot stb. tartalmaz. Érthető, hogy ide országos, sőt nemzetközi jelentőségű létesítését tervezik.

Hikisasszony, halványkék túllruhában követi a Földet. Sajátságos, hogy esetleg gázburok-féle, annak tetsző látvány veszi körül. Eddig erről nem tudtunk.

Onnan nézve nem látszik kontinens és tenger, hegy és völgy, metropolis és sivatag: csak egy labda rohan valahol a sötét mindenségben. De ez a kis golyócska küldte az embert, hogy nézze meg kívülről azt, amit eddig csak belülről ismert. S belülről sem tudta megteremtteni a rajta levők harmónikus életét.

★

Amíg az egekbe törünk, fenn járunk a csillagok között, addig itt lent a hongkongi nátha pusztít bennünket, az afrikai néger nem tud annyi élelemhez jutni, hogy a skorbutot elkerülje. India fanatikus vallásosai tehénháborúba kezdenek, és belső forrongásukban megölik egymást és az életet fenntartó jószágokat. Kínában hatalmi történetek viaskodásába belepusztulnak milliók; jobb, tisztességesebb életet teremtett társadalmi rendszerben.

Lázás, beteg most ez a Föld. Roppant nagy vajúdás korát éli, amit csak itt, egészen közelről lehet érzékelni, de itt is csak akkor, ha jól odafigyelünk. Létében vagy pusztulásában dönt a mai és a holnapi vajúdás. A kóros tüneteket kifejező erők minden kétséget kizáróan a pusztulás oldalán állnak. S ezeknek feszülve működnek az élet megőrzésén munkáló erők. Ebben a küzdelemben dől el minden. Nálunk: hogy az „aktívák” etikája, célja és magatartása a nemzet jelleme legyen. Az afrikai négernek legyen ennivalója és ruhája, az indusnak tisztességesebb élete, s hogy a kínai ne egy marék rizsen tengődjön. S itt dől el, hogy milyen áron és értelemben oldódik meg a biológiai egyensúly, már érezhető, előresejlő prob-

Több lesz a hitel magánház-építésre

A társas építkezése a jövő

Az országgyűlés legutóbbi ülésén a pénzügyminiszternek a jövő évi költségvetésről szóló expozéjában hangzott el: „Fontos életszínvonal-politikai célkitűzésünk a lakásépítések növelése. 1969-ben mintegy 69 ezer lakás építését tervezzük.” A lakásépítési előirányzat megvalósulásában jelentős arányú lesz a magánérőből történő építkezés. A társasházak, családi házak építési költségeinek egy részét eddig is az Országos Takarékpénztár folyósította hosszú lejáratú hitel formájában. Erre a támogatásra ezentúl is szükség lesz.

Csongrád megyében 1968-ban 1119 lakásépítési hiteligényt engedélyezett a megyei OTP-fiók. A múlt évben és idén megkezdett építkezésekből november 30-ig 996-ot befejezték, s várható, hogy év végére a tervezett lakások mind felépülnek. Az 1969. január 1-től életbe lépő hitelpolitikai irányelvek lehetővé teszik, hogy jövőre már mintegy 22 százalékkal több hitelt folyósítsanak építési és lakásépítéssel összefüggő kölcsönök címén. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az egy lakás építéséhez igénybe vehető kölcsönösszeg emelkedik, hanem azt, hogy az előzőeknél több lakás építéséhez nyújt segítséget az állam. Hiszen az elv továbbra is az, hogy a hitel a saját anyagi erőforrás kiegészítését szolgálja, s az építendő ne adósodjék el jövőbeli megvalósuló arányban, életszínvonalának kárára.

Eppen ezért a lakásépítéshez nyújtott úgynevezett „alapkölcson” (amely a családi házakra általában 20 ezer, társasház-építésekre általában 40 ezer forint volt 1968-ban) kétszázalékos kamatra, ezt az összeget meghaladó „kiegészítő” kölcsönt pedig hatszázalékos kamatra lehet igénybe venni. Ez a differenciáltság az építési szándékoztatók gondosabb előtakarékoságra, alaposabb egyéni tervek megvalósítására készíti. Átmenetileg — mint ez az országgyűlési vitában is elhangzott — e hitelintézkedések miatt csökken a hitel igénylők száma. Nyilvánvaló, hogy ennek megfelelően a magánérőből szándékolta építkezések is kevesebben kezdenek hozzá. Ez már az idén is tapasztalható volt, hiszen a megyében 1967-ben csaknem ötszázalékkal többet kértek és

kaptak építési kölcsönt mint 1968-ban.

Nem kizárólag az eddig említettek fékezik a lakásépítések vállalkozó kedvét. Legalább ilyen mértékben közrejátszik az építőkapacitás szűk volta és egyes építővállalatok maximális hasznára való törekvése. Az ideai tapasztalatok alapján jelentette ki legutóbb az építésügyi és városfejlesztési miniszter, hogy „A minisztérium sem most, sem a jövőben nem engedi meg, hogy az életszínvonal növelése szempontjából annyira fontos lakásépítési program teljesítése némely kivitelező kényelmesége, vagy a reform helytelen és önkényes értelmezése miatt háttérbe szoruljon, csorbát szenvedjen.” Feltételezhető, hogy a nyilatkozatot olyan átfogó intézkedések követik, amelyek a mostaninál előnyösebb feltételű kivitelezés révén újabb lendületet adnak a magánérős lakásépítkezéseknek is.

A magánépítkezések szervezettebbé tételét, az építkezők gondjainak megkönnyítését máris több újkeletű lehetőség segíti. A beruházási vállalat azzal a céllal létesült, hogy tervekkel, pénzügyi és műszaki ügyintézés, ellenőrzés átvállalásával álljon a lakosság szolgálatára. Az OTP és a beruházási vállalat kooperációja meggyorsíthatja az előkészületi eljárásokat, a hitelek folyósítását, s még a kivitelező munkát is. Ugyanakkor tehermentesíti az építőtől azokat az ügyeknek az intézése alól, amelyekben természetesen nem lehet mindenki jártas.

Új lehetőség az is, hogy kormányrendelet szerint az üzemek, vállalatok a részesei alap, illetve a felújítási összeg egy részéből lakásokat építhetnek, vagy kölcsönt adhatnak dolgozóik építkezéséhez, esetleg vállalati munkával segíthetik az építkezést. Szegeden és a megyében túlnyomórészt kis- és középvállalatok vannak, amelyek közül a „legerősebbek” sem gondolhatnak arra, hogy évente 1—2 lakásnál többet építsenek. Ezért helyes lenne, ha az ilyen elhatározásra jutott vállalatok összefognának, s közösen építenének több-szintes, 8—10 lakosos házat dolgozóiknak. Ez a módszer gazdaságosabb is lenne és a városfejlesztési tervekbe is jobban bele illene.

Kondorosi János

Idegenforgalmi feladat

A növekvő turistaforgalmat figyelembe véve, az illetékes fővárosi szervek kidolgozták az idegenforgalommal kapcsolatos jövő évi feladatok irányelveit. A turisták ellátásában résztvevő vendéglátó és egyéb vállalatok fontos feladata lesz a szolgáltatások színvonalának növelése. Nagyon fontos az is, hogy megszűnjének a belföldi és külföldi vendégek fogadásával, ellátásával kapcsolatban korábban gyakran tapasztalt megkülönböztetések.

Fiatalkarhatalmista esküje Szegeden

Hétfőn délelőtti Szegeden, Széchenyi téren nagy érdeklődés kísérte a most ősszel bevonult fiatal karhatalmisták ünnepélyes eskütételét. Ezen résztvett Rózsa István, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, Török László, a Csongrád megyei tanács vb elnöke, dr. Perjesi László, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, Papp Gyula, a Szeged m. j. városi tanács vb elnöke, helyettese és Solti János alezredes, a Karhatalom Országos Parancsnoksága képviselője. Ott voltak az ünnepi aktuson a társ-fegyveres testületek képviselői, munkásmozgalmi veteránok.

Pontban tizenegy órakor köszöntötte a felsorakozott egységeket Ferka Mihály alezredes, akinek jelentést tett az egységeket vezénylő parancsnok, Olasz József alezredes, majd katonazenekar játszott a Himnusz. A díszemelvénnyel ezután Török László lépett a mikrofonhoz és mondott beszédet. Hangsúlyozta az eskült tevő karhatalmistáknak: szolgálati éveik alatt soha ne feledjék, hogy népünk szabadságát védem, azt a szabadságot, melyért történelmünk során annyi sok vért hullattak legjobbjaink. Azt a szabadságot védelmezzük, amelyet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szülte szovjet hadsereg hozott meg népünk

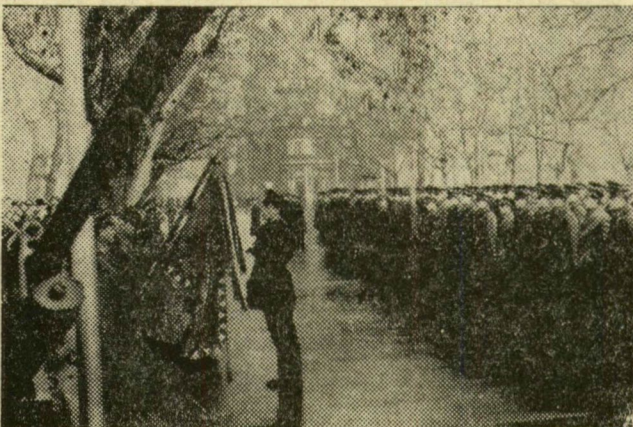
Jóváhagyták a paksi atómerőmű műszaki tervét

Megközelítőleg két éves munkával a szovjet és a magyar tervezők elkészítették, s hétfőn a Nehézipari Minisztérium jóváhagyta a paksi atómerőmű műszaki tervét.

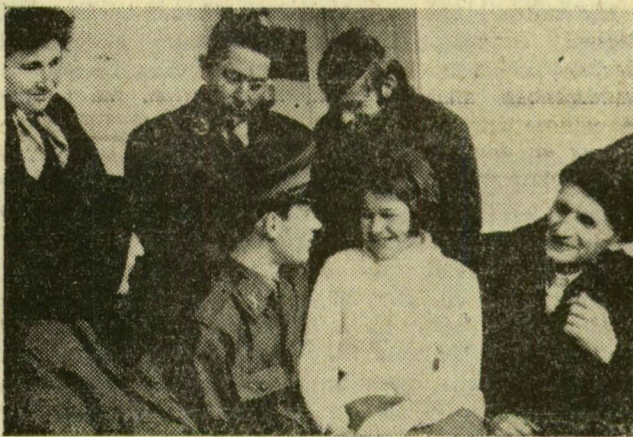
A tervezés során meghatározták az atómerőmű telephelyét, rögzítették a kiinduló adatokon kívül a létesítmény működési feltételeit, illetve az erőmű főbb jellemző adatait. A továbbiakban a jóváhagyott tervdokumentáció lesz a tervezés, az építési és szerelési részletmegoldások alapja. A kiviteli és részlettervek készítése az államközi egyezménynek megfelelően 1969 elején kezdődik.

A most Budapesten befejeződött tervjóváhagyási munkában tervezőkből és szakértőkből álló nagylétszámú szovjet és magyar delegáció vett részt.

A tervek készítése során elért eredményekben rendkívül nagy szerepe van annak a jó együttműködésnek, amely magyar részről az Erőmű és Hálózattervező Vállalat, szovjet részről pedig a Tyeploelektroprojekt Tervezőiroda dolgozói között kialakult. (MTI)

Tisztelgő díszmenet a Széchenyi téren

Somogyi Károlyné felvételei

Pintér Lajos, az üllési Árpád Tsz elnöke és családja köszöntötte a katonafiút, Pintér Lászlót, akit közrefogott a nagypapa, nagymama, kishúga és Jóska öccse

számára. A fiatal karhatalmisták tekintsek példaképüknek Rákóczi kurucait, az 1848-as szabadságharc hős honvéd seregeit, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szovjet és magyar katonáit, s a példájukat követő dicsőséges Magyar Tanácsköztársaság vöröskatonáit.

Ezután a csapatzászló előtt esküt tettek a fiatal karhatalmisták, akiket Ferka Mihály alezredes köszöntött. Az újoncok nevében Szabó István karhatalmista tett ígéretet arra, hogy fegyverüket mindig a dolgozó nép szolgálatában, védelmében forgatják. Az Internacionálé elhangzása után az egységek tisztelgő menete zárta be a Széchenyi téri ünnepséget.

A karhatalmisták laktnájában is tartottak ünnepséget abból az alkalomból, hogy a kiképzési év eredményeként több egység elnyerte a kiváló szakaszoknak kijáró elismerést, amelyet a parancsnokság képviselője dr. Somogyi János alezredes tolmácsolt. A kiváló minősítésben részesültek Simon József őrnagy köszöntötte.

lémája: a szaporodás és az ellátás, eltartás egyensúlyának biztosítása.

Elkerülhetetlen, törvényszerűen természetes ez a vajúdás itt a Földön. Jóleső érzés számunkra, hogy mi az életet igező és biztosító politikai, gazdasági, erkölcsi normák alapján állunk: a szocializmus hívei vagyunk. Csakis ennek az eszmének a teljes győzelme ad kenyeret és ruhát, kultúrát és tudományt Afrika, Ázsia népének! Az előző korok a maguk tudományát (civilizációját) csak egy-két kontinensre határolták többé-kevésbé határeijüvé tenni. A mi korunk — a szocializmus kora — teremti meg a civilizációt mind az öt emberlakta kontinensen.

Most még nem mindenki hozsannázik a Földön, amikor a kicsiny ember a nagy világ-mindenség előszobájának aajtáin kopogtat. Még nem minden ember érti, hogy mit jelent átörökölni ennek a kis labdának (a Földnek) a gravitációs erőit. Sok százmilliónyian azt sem tudják, hogy létezik úrhajó és űrutazás. Nincsen rádiója, televíziója, olvasni sem tud... kenyere sincs. Egészséges szülésnek kell lenni ahhoz, hogy mindenütt egyformán, az ember nagysága előtti tisztellel és alázattal hozsannázhasson mindenki.

Szükséges először elpusztulni a rossznak, a Föld életét veszélybe sodró erőnek és a szépségtől terjesztő bacilusoknak. Nem egyik napról a másikra történik ez Talán generációk egymásutániságában sem tisztázódik minden, mert a negatív erők szívósa, nem ismerik el pusztulásra ítélségüket.

★

Felillantott mozzanatok ezek arról a képről, amelyen mi is rajta vagyunk. Hajlamosak vagyunk ilyenkor — egy beláthatatlanul nagy

tabló előtt állva —, önkicsínységünk, emberi semmisségünk előtt megrettenni és elfogadni azoknak a szellemi, lelki gyakorlatoknak a hatását, hogy „isten kezében vagyunk”. Amíg nem ismertük föl a világerők mozgását, nem éreztük az ember erejét, addig elfogadtuk ezt a szellemet. Mi önmagunk kezében és eszünk, lelkünk biztonságában és nem mítikus varázslatok eszközeként vagyunk és élünk a Földön. Tudjuk, hogy mit akarunk, s előrébb vagyunk egy lépéssel a „nyugati” világnál. Ott még tart — sokáig eltart — a szülés, amiről leírhatjuk, hogy hegyek vajúdnak, de nem egek, hanem hegyek születnek. Új rend kerül ki e rettenetes kínból, vérből és szennyből; új rend, a szocializmus.

Nyugodtan és magabiztosan ülünk le az ünnepi ebéd mellé. Hitünk, vállalkozásunk nagysága minket, egyes embereket is nagyvá tett. Erőnkben, akarattunkban és céljaink tisztaságában lettünk nagyok, s értünk el, valósítottunk meg olyasmit, amiről éppen úgy nem hitünk húsz esztendővel ezelőtt, mint a Hold meghódításában.

S az az érzés, hogy a világerők harcában mi a jó és egészséges oldalon küzdünk, izesebb teszi a karácsonyi ebéd falatjait is. Kiigazodunk belső és külső kuszáltságokban, mert tudjuk, hogy mit akarunk. Nem önnagyatás ez, s még csak nem is a szenvedélyek, indulatok csitítása. Nem is ünneplős hangú szólamok, inkább valóságkép. Jelezni próbálja azt, amiben élünk, dolgozunk, s amelybe beleszületnek gyerekeink, unokáink, akiknek kezében minden magasabb fokra lép. Tisztultabbá válnak a viszonyok, egészségesebbé válik az élet és még nagyobb lesz az ember.